

Senyoria

Jaume Cabré

Senyoria

L'espera va ser només de deu minuts: bon senyal, tanta diligència. O mal senyal, perquè podia tractar-se de l'atac final. L'uixer que el va fer passar a la fastuosa sala anava emperrucat com solien fer-ho els avis, en un senyal clar que Capitània avançava amb lentitud i seguretat. Duia una lliurea blava i daurada que feia molt de goig. Per uns moments don Rafel va pensar que podria provar de fer posar un uniforme així a l'Hipòlit. Sospitava, però, que el vell criat, després de trenta anys de vestir de vermell fosc, ho consideraria una injúria. Un cop va traspasar la porta va esbandir tots aquests pensaments; al fons, mirant estudiadament per la balconada, les mans al darrere, mostrant l'esquena al visitant, l'Excel·lentíssim Capità General de Catalunya, don Pere Caro Sureda-Valero i Maça de Liçana, esperava que el visitant estossegués. Qual el regent civil ho va fer, el Capità General es va tombar i va fer cara de sorpresa en veure el regent.

—Idò, mem, què feim, don Rafel? —impossible esperar que don Pere Caro Sureda-Valero i Maça de Liçana el tractés de senyoria.

—A la vostra disposició, excel·lentíssim senyor.

L'excel·lentíssim senyor es va acabar de tombar i va avançar cap a la seva taula mentre xerrava estimat regent, una qüestió de màxima prioritat. Es tracta d'un afer de sa Sala Tercera; vull sebre què és tot aquest jolgorio. M'enteneu?

—Sí, excel·lència. —Però no l'entenia. No el podia entendre perquè la Sala del Crim era competència exclusiva de sa senyoria i el Capità General només hi podia dir la seva en cas d'indult. És clar que si el Capità General volia extralimitar-se en les seves funcions, doncs que ho fes, perquè per alguna cosa era el Capità General. Això sí que ho entenia, sa senyoria. Per això havia dit sí, excel·lència. Però el que li feia pànic era que aquell militar amb cara de ximpanzé volgués saber què hi deia exactament en aquells papers que s'havien trobat a casa de l'assassí i considerés que havia arribat el moment de la seva perdició.

—Perfectament, perfectament. —El Capità General el va fer seure en una cadira que de tan ampla hi perdia el cul.— Mem —va prosseguir don Pere Caro Sureda-Valero i Maça de Liçana.— Supòs que deveu sebre que sa nit de sant Martí jo era a ca es marquès de Dosrius.

—Sí, excel·lència. Jo també hi era i us hi vaig veure.

—Perfectament, perfectament. Memorable. Una vetllada memorable.

—Sí, excel·lència. Memorable.

—I es rossinyol de Narbona o de no sé on, va superar-se en exquisitat, sensibilitat i etcètera. Hi esteu d'acord, don Rafel?

—Sí, excel·lència. —El regent patia perquè el Capità General no anava al gra i els ulls li començaven a brillar com sempre que en portava una de cap.

—Molt bé: l'endemà dimarts resulta que un energumen ha escanyat es gorrió.

— Es gorrió?

—Sa cadenera o com se digui. El rossinyol.

—Sí, excel·lència —més tranquil, sa senyoria després de la paràfrasi ornitològica.

—Perfectament, perfectament. I vós i la policia deteniu de seguida un home com a sospitós.

—Sí, excel·lència. Divendres van començar els interrogatoris.

—És el culpable.

—Perdoneu, excel·lència?

—Que dic que és el culpable.

—Sí, excel·lència.

—Sabeu on havia d'anar, es gorrió de Marsella després de sa seva estada a Barcelona?

—Sí, excel·lència.

—Ah, ja us ho han dit?

—Sí, excel·lència. Anava a Madrid.

—Perfectament, perfectament. Concretament anava a sa cort, m'enteneu? Anava a oferir quatre recitals o cinc a sus majestades. Pentura encara l'estan esperant.

Don Rafel Massó va emmudir. És que no tenia res a dir-li.

—Sabeu, estimat regent —continuava el Capità General—, que la Desflors havia d'anar directament a Madrid? Que si es va aturar una setmana a Barcelona va ser per insistència expressa des comte de Creixell, es regidor degà de Barcelona?

Sa senyoria no ho sabia. Però començava a comprendre el nerviosisme de sa excel·lència.

—I que s'acolliment que li ha ofert sa cuitat... ha estat un acolliment com us ho diria... —va fer núvols amb les mans— eternal?

—Excel·lència, estic molt dolgut per la situació; però no veig com podem recompondre el que no té solució.

En el fons, el Capità General encara tenia una espina al cor, perquè sortint de cal marquès després del concert, s'havia promès —com fos, al preu que fos, quan fos— una entrevista a l'alcova només amb els llençols entremig, amb aquell gorrió de pitrera tan gloriosa. I l'assassí dels pebrots li havia espanyat l'invent. I don Rafel, per segon cop, implicat en una qüestió que n'hi havia per escanyar-lo.

—Tenim una solució, estimat don Rafel. Una solució diguem-ne post mortem.

—Sí, excel·lència?

—Idò: s'eficaci policial, sa celeritat de sa justícia i es rigor des jutges!

—Ja us he dit, excel·lència, que tenim el principal sospitós.

—A això mateix me referia, don Rafel: feu-lo confessar, com sigui. I que se celebri el judici ben aviat. De manera que jo pugui enviar sa notícia de s'execució el mateix temps com qui diu que la de la mort des gorrió.

Don Rafel va bufar per dintre... Si més no, don Pere no li parlava dels papers maleïts... I a més, somreia. Si don Pere li somreia era que el necessitava. Sa senyoria va fer un esforç, per tornar al tema:

—Amb això puc entendre que no hi haurà clemència en cas de petició d'indult.

—Perfectament, perfectament. Me pareix que està tot molt clar. I us record, don Rafel, que mentre sigui es Capità General de Catalunya, mentre jo sigui es puntal des Real Acuerdo —ara aixecava un dit teatral, totalment identificat amb la seva pròpia arenga, mentre amb l'altra mà buscava pel maluc el pom de l'espasa que tenia desada al penja-robes—, no vull cap enrenou a Barcelona. La gent com aquest assassí que heu agafat, eh?, han de ser degradats i expulsats de sa nostra societat. I es mariner holandès, si el culpable, mateu-lo també. Sa justícia és per a tothom, des bisbes a ses putes, don Rafel.

—Perfectament, perfectament, Excel·lència.

A partir d'aquell instant, don Rafel Massó i Pujades, regent civil de la Reial Audiència de Barcelona, va començar a odiar encara més aquell assassí de gorrions que li esvalotava l'aviram.